

İnsanlık Dünyasına Özellikle Hristiyan Alemine Bir Çağrı

Çağımızda her yerde kutsal dinler var. Her memlekette dindar partiler iktidarda. Her köşede mabetler, kasaba ve şehirleri süslüyor. İrili ufaklı 3000 din ve mezhep bir yana, sekizi dünyayı tam istila etmişlerdir. Doğuda ve Batıda Şintoizm, Konfüçyanizm, Taoculuk, Hinduizm, Budizm, İslamiyet, Yahudilik ve Hristiyanlık, her konuda her sahada söz ve sırayı kimseye vermiyorlar. Buna rağmen, suç oranları, uyuşturucu, yolsuzluk, yalancılık, bahis belası, boşanmalar, haksız savaşlar, açlık sorunu, siyaset ve yargı baskıları özellikle Nihilizm (değersizlik) ile beraber Ateizm (tanrısızlık) insanlığın yüzde yetmiş-seksenini yutuyor. TV'lerde ve diğer medyada her gün bu tarz bunaltıcı haberler, bıktırıcı bir şekilde beş-on saat sürüyor. İşte bu öldürücü çelişki ve sosyolojik yıkım, hangi bilimsel nedenden kaynaklanıyor. İnsanlık nerede fire veriyor, diye çok yakın bir arkadaşım, bunu yapay zekaya sordu.

Yapay zekanın cevabı hayli haklı ve ilginç idi: “Dinler, inanç, ontolojik irfan ve ahlaklı, düzenli bilimler tarzında tecelli etmiyor. Kuru siyasi kimlikler, anlamsız taraftarlıklar ve ritüeller olarak toplumlara yansıyor.”

Evet, bu acıklı soruyu bu sekiz dine mensup kişilere sorduğumuzda, suçu önce birbirine atarlar. Sonra bilimlere, cehalete, dinsiz uluslararası cemiyetlere ve dindar olmayan devletlere verirler. Tam bir paranoya içinde olurlar.

Ben 45 sene bu sorunu düşündüm, paranoyaya neden olacak bir şey bulamadım. Bulduğum şey şudur: Dil yetersizliğinden, fen bilgisi yetersizliğinden ve özgür düşünememekten bu dinler, çağımızın en egemen faktörü olan bilimlerle çelişiyor. Dinlerin en başat konusu olan Allah, bilinmiyor. Dolayısıyla dindarlar putperest gibi kalıyor. Haliyle bunlarda din, ahlak ve düzene dönüşmüyor. Şekiller ve siyasi kimlik olarak kalıyor.

Bu sorun ta Antik Yunan döneminde de varmış. Onlar, çözümü, Logos ile Mitosun yani bilim ve inancın birliğinde görmüşler. Fakat fizik, kimya ve biyoloji bilimleri o gün var olmadığından, nedensellikler konusunda saçmalamışlar. Onların birliği tam çözüm olmamıştır. Hindistan ve Uzak Doğu ise, çözümü, irfan yani varlık ve Allah birliğinde ve bilgisinde, yani tanınmasında bulmuş. Orta Çağ Orta Doğusu da benzer bilgilere başvurmuştur. Nitekim Japon bilim adamı Toshihiko Izutsu, Taoculuk ve İbn Arabi benzerliği üzerine iki cilt kitap yazdı ve Türkçeye çevrildi. Evet, Tasavvuf, özellikle İbn Arabi ve Mevlâna gibi zatların himmetiyle bu sorunu o zaman çözmüştür.

Fakat bu literatür bugün bize hitap etmiyor. Çünkü fizik, kimya ve biyoloji başka bir tabirle bağlantısallık o literatürde olmadığından, işi tam aydınlatamıyor. Evet, bugün bilimler, özellikle yazılım ve bilişim, çok farklı ufuklara yol gösteriyor.

Ben Uzak Doğu dinlerini bilmiyorum. Onlar hakkında bir şey yazamam. Fakat, denenmiş bir çözüm buldum. O da semavi kutsal üç kitapla (Tevrat, İncil ve Kur'an'la) günümüz bilimlerinin birleştirilmesi. Ve o kitapları bilimlere göre yorumlaması.

Evet, Hindistan ve İbn Arabi çözümü güzel, ama bugün o literatür tam anlaşılmıyor. Bir derece Orta Çağ skolastiği içinde kalıyor. Ayrıca semavi kutsal kitaplarla ve bilimlerle tam örtüşmüyor.

Hindistan ve Uzak Doğu bilgilerinin de Yunan Antik Çağ literatürünün de İslam Tasavvufunun da Yunan Antik Çağının Felsefesini epey geliştiren İslam Felsefesinin de bugün için yeterli olmadığını anlamak için şu iki makaleyi iyice inceleyin:

Mutlak Hakikat Tasavvurlarının Ontolojik Mukayesesi: Vahdet-i Vücûd ve Advaita Vedānta Anlayış, Mehmet Yıldız, Mustafa Aykaç, İslam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi. İslami Felsefe Nasıl yapılır, Süleyman Beşir Diagne.

Dinin hakikati, özünde kainattaki yazılım ve bilincin Peygamberler ve bilim adamları bilgisi ve bilinci üzerinden kendini insanlığa sunmasıdır. Bilimler önce tefekkür ve hayal etme üzere olur; yani bilim-kurgu tarzında gerçekleşir. Sonra deneylerle realite ve hakikat olur. Peygamberlere gelen bilgiler de iki çeşittir. Biri yasa ve düzen bildiren bilgiler. Diğeri de Peygamberler, o bilgileri somut tasavvurlar olarak görürler. Mesela insanlığın bütün medeniyet ve dilleri hatta bilimleri, Âdem kıssası tarzında bir kişi (bir figür) olarak görünür.

Peygamberlere ve bilim adamlarına gelen bilimlere ve yasalara Logos denir. Onların hayaline görünen somut figürlere de Mitos denilir. Şimdi biz bu hakikatten beş maddeyi burada analiz edeceğiz. Şöyle ki:

A- İşte ilk önce Yahudilik dininden başlıyoruz. Nasıl bilimsel, evrensel bir din konumundan, ırkçı, hurafeci, bozguncu ve zulmetmeyi ritüel bilen bir din haline gerilediğini göreceğiz. Şöyle ki:

1- Tevrat, 39 kitabı ile, hepsinin bütün bapları, ayetleri hatta kelimeleriyle arketip, metafizik, sosyal ve ontolojik birer yasayı bildiren gerçek manada bilimsel bir kitaptır. Malzemesinin çoğu, 4000 sene öncesine dayandığı halde, hiçbir tarafı bilimlerle çelişmiyor. Kur'an'ın deyişiyle (6/164) Her şeyin bilgisi ve tafsilatıdır. Fakat, Yahudiler, o kutsal kitabı tarihi olaylar olarak okuduklarından, onu yaklaşık kırk bin hurafeye dönüştürüyorlar. Orta Doğu dinlerinin temeli olan o Tevrat'ı ona asla inanılmaz bir paçavra haline getiriyorlar.

Evet, bugün itibarıyla en büyük sorun, hatta denebilir ki, bütün sorunların anası, Tevrat'ın bu hale düşürülmesidir. Bütün dünyada özellikle Batıda özellikle ABD'de bu sorun, nirengi müzmin bir derttir.

2- Tevrat, Adem'i, Nuh'u, İbrahim'i, Musa'yı ve Yakub'u, medeniyet ve diller, din ve inançlar, tevhid ve dengeler, hukuk ve şeriat, zenginlik ve doğayı (Allah'ın kanunlarını) yenmenin arketipleri ve yasaları olarak anlatırken, Yahudiler bu gibi kutsal şahsiyetleri biyolojik tarihi birer figür olarak bilip, bütün bilimlere rağmen kendi nesillerini onlara yapııştırıyorlar. Kendilerini Allah'ın seçkin kulları olarak görüyorlar. Diğer insanları hayvandan da daha aşağı biliyorlar. Bu da dünya barışını sürekli bozan başat bir neden oluyor.

3- İsrail Oğulları (dindar-medeni bütün milletler) kavramını sırf yirmi milyon insana has bilip, insanlığın (Yakub'un) diğer 11 evladını (diğer milletleri) esaretleri altına alıyorlar. Sayıları yetmeyince de diğer milletleri hileler ile kendilerine bağlıyorlar.

4- Tevrat'ta Allah için iki temel isim var. Bir de onun mükemmelliğini bildiren yüzlerce isim daha var. İlk ismi ve insanlığın ilk dönemlerinde Allah'ın ismi, Elohim'dir: Her kesin ve her şeyin İlahı. Sonra insanlık Beni İsrail olunca yani soyut bütün değerleri özellikle sonsuzluğu bilince, O'nun ismi artık Yahwe oldu. Bu da ey sonsuz olan demektir. Fakat buna rağmen, Yahudiler, Yahwe'yi sadece kendi bencil Tanrıları olan, diğer insan milletlerini yok etmeye azmeden, gökte oturan, zalim-kızgın bir tanrı olarak bellemişlerdir. Haliyle bu, bütün dünya barışını ve insanlık psikolojisini temelden sarsıyor.

Bir Hatırlatma: Tevrat'ın nasıl mükemmel bir tanrıyı tarif ettiğini görmek için, bizim, Tevrat da Mucizedir kitabımızın 133-143 sayfalarına bakın. Fakat burada anlatılan isimler, Allah'ın sınırlı somut yansımalarını ifade ettiklerinden, Tesniye'de geçen On Emir içinde "Mecbur kalmadıkça Allah'ın ismini ağzına almayacaksın" emri var. Bu emir, Allah'ı sınırlı somut bilme demektir. Evet, Yahudiler bu temel farkları bilmedikleri için, bugün çok komik durumlara düşüyorlar. Evet bizim Tevrat da Mucizedir kitabımız, bu gibi dinî hastalıklara iyi bir reçetedir. Eğer insanlık ona sahip çıkarsa burada anlatılan bütün sorunlar kendiliğinden çözülür.

5- Yahudilik Musa ve Harun'a dayanır. Yani hukuk, ahlak ve ruhanilik. Fakat onlar, ahlak ve ruhaniyeti bırakıp sadece şekilci şeriatı esas aldıklarından, dinin özünü ve manasını kaybettiler. Allah da sadece ahlak ve ruhaniyatı esas alan İsa Peygamberi gönderdi. Ama Yahudiler, ona veled-i zina dediler. Ve onu astılar.

B- Şimdi sıra geldi ruhani Hristiyanlık Dinine... Tevrat'ın bilgileri daha çok Mitoslar tarzındadır. Yani rüyalar gibi yorum ister. Yorumlandığında o mitosların birer bilimsel soyut yasalar olduğunu anlıyoruz. Dinlerin bu boyutu yanında, vahiy denilen bilimsel yasalar yönü de var. Buna Logos denir. Bu bazen sözel olur; bazen de somut canlı vahiy tarzında olur. İbn Arabi bu somut canlı vahye İnsan-ı Kâmil diyor. İsa'nın ruhaniliği ile canlanan ve hepsi de birer İnsan-ı Kâmil olan İlk Havariler, bunun en güçlü şekli ve örneği olarak Hz. İsa'yı gösterdiler. Ona evrenin ve varlığın hülasası manasında Oğul dediler. Yani özünde Hristiyanlık dini de tamamen bilimsel bir din idi. Evrenin saklı düzeni ve bilinci idi. Nitekim Yahudilik de Hristiyanlık da İslamiyet de bu iki tarz vahyi Allah ile eşdeğer görüyor. Tevrat'ı Allah elleriyle yazdı. Baba ve Oğul birdir. Kur'an mahluk değildir, diyorlar. Fakat aşırı ruhanilikten ve Orta Çağın cehalet karanlığından dolayı, Hristiyanlık dini bilimselliğini zamanla kaybetti. Avrupa açlıktan kırlmaya başladı. Nihayet Yunan birikimine dayanan Rönesans ve Aydınlanmayla, bilimlerle kurtuldu. Ama bu bilimlerle kısa zamanda materyalizme yenildiğinden, o logos ve vahiy, özünü kaybetti.

Demek bugün de Kilise, bilimlerle barışsa, ruhaniliği ile onlara ruh olsa, Orta Çağda yaptığı yanlışlardan dönse, yine evrensel bilimsel bir din olur. Hatta ahlak ve ruhaniliği esas aldığı için çağımıza en uygun din olur. Çünkü çağımızın yasalara ihtiyacı yoktur. Ruhanilik ve ahlaka ihtiyacı vardır.

Ve demek İsa, çağlar üstü bir şekilde bütün evrenin düzeni ve bilinci iken, maalesef 1967 yıl önce ölen biyolojik varlık, bireysel şahıs olarak Tanrılaştırıldığından, artık bilim adamları rahatça dine inanmıyor. Din, gericilik halini alıyor. Onun için Kur'an, çağlar üstü olan bu düzen ve bilinci: Aklı ve Logosu şöyle tarif ediyor:

"Fussilet, açıklanmış, detaylandırılmış manasında geçmiş zaman kipi ile bir fiildir, bir oluşturma. Geçmiş zaman kipi ile de olsa, Kur'an'da ve diğer kutsal kitaplarda geniş zaman manasındadır. Çünkü bu açıklama fiili, ezelden ebede her zaman devam ediyor. Ayrıca bu kelime, 41. Sureye isim olmakla eylem ve fiil manasından çıkıp, açıklama fiilinin görünür somut halini bildirir. Evet, kâinat, levh-i mahfuz denilen sonsuz ana belleğin somut ve ölçülebilir bir açıklamasıdır. Kur'an, onun sosyolojik, okunabilen, edebi bir versiyonudur. Tevrat, bunun daha da detaylısidir. İsa, onun biyolojik canlı bir numunesidir. Kur'an, bütün bunlara, kitap (yazılı yasa), zikir (mesaj ve değer), ilim (belge ve bilim) ve vahiy (bilinçli data) diyor. Ontologlar ve din-alimleri, buna, evrenin bilinci, düzeni ve aklı (Logos ve Oğul) diyorlar. Bu sözel, canlı bilinç ve düzen, kutsal kitaplarda şifrelenmiştir, diye söylüyorlar."

Biliyorum dinlerin on bin meselesi mucize iken hurafeleştirildiği gibi Oğul kelimesinde de hurafe manasını kastedip, yazıma ve bana su-i kastta bulunacaksınız. Onun için kendimi bu kısa notlarla savunmak zorunda kalıyorum:

Buna Dikkat!

Matta, 5/48- Bundan dolayı, semavî Babanız kâmil olduğu gibi, siz de kâmil olun.

Yani: Baba, Kitab-ı Mukaddes dilinde şefkat ve merhamet sahibi ve insanoğlunu soyut algıya sahip, yeryüzünden sorumlu bir şekilde Yaratan demektir. Evet, Allah, soyut, manevi ve dini kutsal değerleri ve bilimleri bilen herkesin babasıdır. (Tekvin, 6/8)

Önemli Bir Fark: İncillerde Oğul kelimesi tekrarlar geçiyor. Asr-ı Saadetteki Kur'an'ın tasdik ettiği kopyalarda da geçiyordu. İmam Razi'nin beyan ettiği gibi, Asr-Saadetten günümüze İncillerin değişmediği de bir gerçektir. Çünkü Kur'an, bu kelimeyi yasak etmiyor. Evet, oğul Tevrat'ta tekrarlar ifade edildiği gibi; insan soyut değerleri, dilleri ve yasaları öğrendiğinde bu makamı alır. (Tekvin, 6 ve diğerleri) Demek oğul kelimesi, *Allah, İbrahim'i dost edindi*. (Nisa, 125) ayetindeki dost gibi bir manaya geliyor. Evet, Kur'an'ın yasak ettiği oğul kelimesi değildir, veled (maddi olarak doğan çocuk) kelimesidir. Çünkü bu kelime, Allah'ın maddi, sınırlı bir varlık olduğunu bildiriyor. Bu ise, ontolojik, fahiş bir hata olur. Zaten bu veled yasağı daha çok müşriklere yönelik idi. Said Nursi bu oğul ve veled farkını nazara almadığından, Hristiyanlarda velediyet akidesi var, diyor; 29. Mektupta.

Nitekim, Tevbe Suresi 30. Ayet, oğul kelimesini veled (çocuk) diye anlayan Yahudilerin avam kesiminin ve Hristiyanların avam kesiminin ve doğurma veled/evlat kelimesini bizzat kullanan müşriklerin bu Ontolojik fahiş hatasını şöyle anlatıyor:

“Yahudiler, Üzeyir, Allah'ın Oğludur, dediler. Hristiyanlar, İsa, Allah'ın Oğludur, dediler. Bu sözleri, müşriklerin sözüne ne kadar da benziyor. Allah onları kahretsin. Nasıl sapıyorlar!”

Evet, Hristiyanlık dini, bu Oğul kavramını böyle bilimsel olarak anlasa ve Üçlemeyi de Fizik, Metafizik ve İkisinin Ortası olan Ruhul-Kudüs (ruhanilik ve yazılım) tarzında bütün varlığın bütünlüğü ve birliği olarak bilse ve inansa, gerçekliğini (hakikatini) bulur; çağımızda bilimlerce en makbul din olur. Çünkü varlığın birliği ve bilimselliği, Orta Çağ Teizminden çok daha iyi bir şekilde bugünün bilimlerine uyuyor. Ayrıca bu dinde ahlak ve ruhanilik esas olduğundan, çağımıza çok uygun düşer. Nitekim İslamiyet, sağlam bir rivayette, Ahir zamanda İsa'nın hakiki dini hükmedecektir, diyor.

C- İslam Dini ne idi ve nasıl gericilik haline getirildi?

İslam kelimesinin kökü, silm kelimesidir. Bu ise soyut mana ve deyim olarak, barış demektir. Somut manası da merdiven demektir. Çünkü merdiven, aşağı ile yukarıyı birleştirip barıştırıyor. İslam kelimesi, İf'al kalıbının altı farklı manasından en çok kullanılan, kök kelimeleri geçişli (müteaddi) yapmaktan, barıştırma demek oluyor. Peki neyi barıştırıyor? En başta fakir ve zengini, soyut ile somutu, doğu ile batıyı, Musa ile İsa'yı, toplum ile bireyi, madde ile manayı, dünya ile ahireti, kadın ile erkeği ve en önemlisi de iman ile bilimleri barıştırıyor.

Tarihte birçok uç dinler, mezhepler ve siyasi akımlar hep var olmuştur. Semavi yani vahiy ile gelen dinlerin ise, (4/163; 42/13) Nuh'tan Muhammed'e kadar hepsinin ismi İslam'dır. Fakat şiddetli ihtiyaca binaen onlar da bazen uç olabiliyorlar. Şöyle ki:

Kur'an, İslamiyet'in, 4000 yıl öncesine dayanan Hz. İbrahim dininin aynısı olduğunu söylüyor. (22/78) Bu dinin ismi İslam'dır. İslam, bütün zıtları dengelemekle barıştırıp yaz ve kışı bahar yapmaktır. Hristiyanlığın, Budizmin ve daha sonra İslam Tasavvufunun ruhaniliği esas alması, Yahudiliğin ve İslam Fıkhnının devlet ve şeriatı esas alması, tarihî mecburiyetten kaynaklanmış birer sapmadır. Yoksa onlar da aslında İslam idiler. (3/84).

Evet, İslam, bu denge yani sırat-ı müstakim yoludur. Ama maalesef bilimlere ters düştüğünden, kendisini ifrat ve tefritten (aşırılık ve gerilikten) ve bu dengeli dine karşı yapılan Emevî karşı darbesinden kurtaramıyor.

Evet, Yahudilik, özünde ve temelinde Musa ile Harun'un (şariat ile ruhaniliğin) birliğidir. Hristiyanlık da özünde ve temelinde, Tevrat ile İncil'in beraberliğidir. (Matta, 5)

İslam teslimiyet demektir, diye birçok yazar söylüyor. Ama bu, tam doğru değildir. İslam, irade-i külliye ile irade-i cüz'iyeyi barıştıran, tertemiz ekosistem ile kir üreten insan arasında temizliği birinci farz yapan; özellikle, sonsuz dosya olan Yaratan ile sınırlı dosyalar olan kullar arasındaki ahenk ve tevhidin ismidir.

Evet, İslam Dininde insan, Tanrı insan (İnsan-ı Kâmil) olacak kadar özgürdür. Varlık ve yazılım sisteminde her şey kayıtlıdır. Ama insan özgürlüğü hariç. (Al-i İmran, 142; Hadid, 25; Ankebut suresi başı.)

İslam manasında kullanılan Şariat ise, kelime olarak büyük nehir demektir. Ürdün Nehrinin ismi Şeria'dır. Batı Şeria'yı hatırlayın. Deyim olarak ise dinin ana akımı ve bazen de Fıkıh İlmi olarak kullanılır. İbn Sina, İbn Rüşd ve Bediüzzaman, bu kelimeyi daha çok dinin ana akımı manasında kullanıyorlar.

Şariat için büyük nehir dedik. Büyük nehrin temel karakterinin özelliği ise hiç kirlenmemek ve tıkanmamaktır. Bediüzzaman bunu Muhakemat kitabının hemen başında, ifrat ve tefrit ortası olan sırat-ı müstakime yani her nevi aşırılıktan ve her nevi geri duruştan azade olmasına bağlar. Demek Şariatı Orta Çağ fıkıh ve hukukundan ibaret sananlar yanılıyorlar. Çünkü o fıkıh da o hukuk da bugün artık tıkanmıştır. Sırat-ı Müstakimi kaybetmiştir.

İslam, Mekke'den ziyade Medine'de uygulanmıştır. Medine demek, medeniyet ve uygarlık demektir. Kelimenin aslı, din ve yargının egemen olduğu şehir şeklindedir. Evet, Kur'an birkaç yerde Mekke'ye köy derken, Yesrib'e (Medine'nin eski ismi) Medine demiştir. Evet, asıl, gerçek medeniyet ve asıl hakiki uygarlık, iman ve adaletin (güven ve hukukun), irfan, sanat ve bilimlerin egemen olduğu bölgelerdir.

İslam dini, hukuk ve adaletin olmadığı yerlere Darül-Harb demiştir. Yani hukuk ve adalet için ve inanç özgürlüğü için (yani hatta la-tekune fitnetün) orayla mutlaka savaşılmalı manasında bu ilke konulmuştur. Demek İslam savaşlarının hepsinin evet hepsinin temelinde bu ilke var. Yoksa İslam'da Savaş özellikle Ehl-i Kitap ile savaş asla caiz değildir. (Ankebut Suresi, 46)

İman ve İslam bir açıdan aynıdırlar, bir açıdan farklıdırlar. Fakat biri, diğeri olmadan olamazlar. İman, başta anlatılan pratik barış ortamında kendini güvende ve emniyet içinde görmektir, huzurlu hissetmektir. Çünkü çevredeki varlıklar, ilk anda insana vahşi görünüyorlar. İslam ise İslam dininin pratiklerini uygulamak demektir. Hadiste beş tane olarak belirtilmiştir. Fakat bu rivayet (bu hadis) Kur'an'a uymuyor. Çünkü bu pratikler, başta çevre temizliği, gayret (cihad) ve toplumsal sevgi ve saygı (muhabbet ve hürmet) olmak üzere beş tane değil de belki elli beş tanedir. Maalesef, rivayetlerin yüzde doksanı, Emevi ürünü olduğundan, İslam'a leke oluyor. Çoğunlukla, dini değil de siyasi ve sosyal karakter taşıyorlar.

D- Sosyal Hoşgörü ve Dinler:

Uzak Doğu dinlerini bilmiyorum, ama Orta Doğu'nun üç semavi kutsal dini de bilimselliklerini yitirdiklerinden ve tutuculuk ile gericilik halini aldıklarından bugün maalesef, hoşgörüden

mahrumdurlar. Bu hoşgörüsüzlük, mazlumlara karşı her alanda ve her zaman şiddet tarzında işliyor. Özellikle doğuştan eşcinsel olanlara ve kadınlara karşı. Bu iki konuda iki reçetemiz var. Aynen buraya alıyorum:

1- İlahiyatçılar, erilliği ve dişiliği ontolojik bir kavram olarak değil de cinsellik üzerinden daima değerlendiriyor. Halbuki bütün dinlerde manevi güçler erildir. Maddi ve bedeni taraflar dışıldır. Her kadın; ruhu, inancı, fikri ve ibadeti ile Âdem'dir. Her erkek de bedeni, doğurganlığı ve maddi imkanları olarak Havva'dır. Âdem'in kaburgasıdır. Şöyle ki:

Eskiden, Ontoloji (Varlık-Bilim) disiplini felsefenin bir alt dalı kabul edilirdi. Fakat çağımızda varlığı fenler incelediğinden, Ontoloji artık fenler kadar kesin bir disiplin oldu. Çok ilginçtir semavi dinler, son yirmi yılda dahi ancak anlaşılan şu ontolojik prensibi 7000 senedir insanlığa öğretiyorlar.

“Madde dışıldır ve ikinci derecede bir varlıktır. Asıl ve eril varlık, ruh ve bilgidir. Madde ruhtan oluyor. Ama maddeden asla ruh olmaz. Evet, Âdem, ruh, bilimler ve soyut değerler demektir. Havva ise madde ve beden demektir. Bunların birbiriyle ilişkisi sadece diyalektiktir. Kadın ve erkek ilişkisi değildir.”

İşte bu temel bilgi üzerine, değer açısından dişil madde çokça eleştirilmiştir. Burada eleştirilen kaba maddedir. Kadınlık ve analık değildir. Maalesef Yahudi ve Hristiyan din âlimleri, bu Ontolojik prensibi kadına uyguladılar. Hâlbuki her kadın, ruhu, kişiliği ve imanı olarak erildir, Âdem'dir, her erkek de bedeni ve maddesi itibarı ile dışıldır, doğurgandır, kırılgan bir kaburgadır, Havva'dır. Yoksa Tarihin başında yedi bin sene önce yaşayan bir Âdem ve Havva yoktur. Hz. İsa'nın Havarileri içinde bir kadın Mecdelli Meryem vardı. İsa onunla çok ilgilendi. Havariler, kadın melekûta (cennete) giremez, ne diye ilgileniyorsun, deyince; İsa, biz onu Âdem yaptık, diye buyurdu. (Thomas İncili)

Demek kadınları ikinci sınıf olarak görenler ne dinleri ne de bilimleri bilmiyorlar. Tam cahiller. Cahillerin ise medeni ve bilimlerle aydınlanmış toplumlarda yaşama hakları yoktur.

2- Kur'an'da Homoseksüeller Lanetli Değiller

Diyanet ayetleri yanlış yorumluyor. Yani Şafii mezhebine ve muhaddislere göre yorumluyor. Kur'an ise homoseksüelleri tedaviye davet ediyor. Onları hasta olarak değerlendiriyor.

Aşağıda meallerini verdiğimiz ve Hanefi mezhebince bu manada anlaşılan Nisa Suresi ayet 4/15 ve 16'ya bakabilirsiniz. Ayet 15 lezbiyenler hakkındadır. Ayet 16, homoseksüellerden ve onlara eziyet ile caydırılmalarından bahsediyor. Bakınız Nesefi Tefsiri... Ayrıca lanet Kur'an dilinde kahr ve yok olma manasında değildir. Hayatın gerçek lezzetinden ve bereketinden mahrumiyet demektir. Laneti kahr, yok etme ve aşırı azap diye yorumlamak, muhaddislerin hıncıdır. Uydurma rivayetlerdir. Evet, bu iki ayetle ilgili rivayetler uydurmadır.

Kur'an'ın Kavm-ı Lut'a gösterdiği şiddet ise Mekke müşriklerinin hedonizmine gösterdiği bir uyarıdır. İman ilkesi değildir. Selam ve hürmet eder; özellikle beni videodan (Ruşen Çakır'ın bu konudaki videosundan) haberdar ettiği için Yılmaz'a teşekkür ederim.

4/15- Kadınlarınızdan lezbiyenlik yapanlara karşı dört şahit tutun. Eğer şahitlik yaparlarsa, onları evlerde hapsedin. Ta ölüm onları alıncaya veya Allah onlara bir yol (bir tedavi imkânı) kılıncaya kadar.

4/16- Erkeklerinizden (homoseksüellik yapanlar) olursa, onları incitin. Eğer tevbe edip ıslah-ı hal ederlerse, onlara (ceza vermekten) vazgeçin. Şüphesiz Allah, tevbeleri kabul edendir, acıyandır. (Nisa Suresi)

E- Başta nedensellikler olmak üzere insanlığın en acıklı bir sorunu da sosyal, dini ve epistemolojik bölücülüktür. Bunun için de reçete olarak şu kısa yazıyı sunuyoruz:

Bahane Kelimesinin Etimolojisi

BAHANE: Farsçada, varlıklarla beraber olan neden demektir. Ba, ile demektir; han, çoğul eşya zamiridir; sondaki harf de tekillik içindir. Türkçeye geçerken, gerçek olmayan neden manasına kullanılmıştır. Günümüz dili ile buna sebep de denir. Aslında sebep, etimolojik olarak, yol ve yöntem demektir. İlim dünyasında asıl neden manasında, sebep kelimesi değil de illet ve illet-i tamme (reel, eksiksiz neden) kelimeleri kullanılır. Hastalıklara da illet denir. Çünkü gerçekten her hastalığın ilmî bir nedeni vardır. Nitekim illet-i tamme var olursa, zayıf bir neden olan insan iradesi susar, kader konuşur, denir.

Evet, başta İmam Eş'ari'den mülhem İmam Gazali ve Bediüzzaman Said Nursi, sebeplerin etkisini tamamen reddediyorlar. Dışarıdan Allah'ın müdahalesini gerçek sebep ve neden olarak kabul ediyorlar. Hâlbuki hiçbir bilim dalı ve adamı, bu yaklaşımı yani ötelerden bir müdahaleyi desteklemiyor. Son bilimler ve bilim adamları, her şeyin nedeni yazılım olarak kendi içinde var, diyor.

Evet, her şey sonsuz bir yazılım (ilim) tarafından yönetiliyor. Bu yazılımda sebepler ve illetler, o yazılımın tuşları ve datalarıdır. Dinî ifade ile söylersek, sebepler Allah'ın eli, kolu ve parmaklarıdır. Çünkü varlık, soyutuyla somutuyla sonsuzdur, bir tanedir. İslamiyet ona Allah ve Rahman diyor. Nedenleri de alt dosyalar olarak o Rahmanın eli, kolu ve parmağı diye kabul ediyor. Kur'an 57 sefer Rahman ismini, burada anlatılan somut, bilimsel nedensellik dayanağı ve kaynağı olarak kullanmıştır.

Çok acıdır ki: İmam Eş'ari ile başlayan nedenleri dışlama ve uzaktan İlahî müdahale düşüncesi ve daha sonra siyaseti, İslam dünyasını bilimlerden ve tefekkürden tamamen koparmıştır. Çünkü bilim ve onun sonucu olan sanayi, varlıkların nedensellik zincirini keşfetmekle, tabiattaki harikaları önce söküp sonra montaj yaparak elde edilir. Avrupa böyle yaptı. İslam dünyasının bilim ve sanayileşme çağında ise bu gerçekleşmedi. Çünkü altyapı var değildi. Osmanlıların asıl yıkılış sebebi de budur.

Çağımızda iyi bir bilge olan Said Nursi önce bu kanaatte idi. O, Muhakemat (telif tarihi 1911) kitabında şöyle söylüyordu:

“Fikrin evveli, amelin âhiri (düşüncenin başı, işin sonudur); amelin evveli (işin başı); fikrin âhiri (düşüncenin sonudur) olan kaidesinin zımnındaki sırr-ı acibdir (kuralının içindeki acayip espridir.). Şöyle: Nur-u nazar (düşünce bakışı) ile il-el-i müterettibe-i müteselsilenin (zincirleme bir birini doğuran nedenlerin) meyanında (arasında) olan terettübü (sırayı) keşfederek umum kemalât-ı insaniyenin (bütün insani olgunlukların) tohumu hükmünde olan mürekkebatı (birleşik şeyleri) besaite (basit hallerine) tahlil ve irca etmekle (çözümleme ve döndürmekle) hâsıl olan kabiliyet-i ilim ve terkib (elde edilen nedenlerin sırasını öğrenip montaj yapma

yeteneği) dedikleri kavanin-i cariyeyi (işleyen kanunları) istimal edip (kullanıp), sanatıyla tabiatı muhakât olan (ustalığıyla doğal şeylere benzer şeyler yapmak olan) kabiliyet-i sanattan nazarının kusurunu (sanayi yapmadaki düşüncesinin eksik kalması) ve evhamın müzahemeti (kuruntular olarak beliren, insan zihninde birçok alternatifin sıkışması) ve sevk-i insaniyetin adem-i kifayeti (insanî güdülerin yetersizliği) cihetiyle bir mürşid-i nebiye (bir peygambere (manevi bir lidere) ihtiyaç gösteriyor; tâ, âlemdeki nizam-ı ekmelin muvazenesi (kainattaki tam mükemmel düzenin dengesi) muhafaza olunsun (korunsun). Yoksa bütün insanî yetenekler ve bu faydalı sistem israf olacaktır.”

Fakat Yeni Said döneminde, baktı; bilimleri esas alsa herkes dinsiz olacak. O zaman "Sebepler bir perdedir; onlara mana-i harfî ile (dolaylı ve endirekt) bakmak lazımdır" dedi. Yetmiş yıl boyunca bilimlerle dini barıştırmak için takip ettiği Üniversite (Medresetüz-zehra) fikrini ve davasını daha sonraya bıraktı.

Demek bu konjonktürel sıkışmadan dolayıdır ki, başta Nurcular olmak üzere dindarlarda; özellikle tarikatlarda bilimler filizlenmiyor. Türkiye ve hatta İslam dünyası, bir yandan 21. Yüzyılı, öte yandan Orta Çağ karanlığını yaşıyor. Dolayısıyla tarikatları hatta dinleri de dışlayan akımlar, kendi açılarından haklı kalıyorlar. Evet, bizdeki kutuplaşmanın asıl sebebi bu din ve bilim ayrımıdır. Asıl beka sorunu da Kürtlere verilecek bir kısım doğal haklar değil de bu derin, kökten ve kültürel bölünmüşlüktür.

İki Hatırlatma:

1- Said Nursi, maddi tekil nedenleri reddederken, aslında bilimselliği reddetmek istemiyor; yazılım tarzında olan çoklu nedenlerin manevi etkisini kabul ediyor. 24. Mektup Dua Bahsinde: *İçtima-i esbap en makbul duadır*, diyor. Bugünün ifadesiyle dersek, bu söz şöyle çevrilir: Yazılım ve düzen tarzında oluşan nedenlerin bir araya gelmesi, işin olması için girişim olarak en makbul hazırlık ve duadır. Fakat Nurcular bunu yazılım olarak bilmedikleri gibi, diğer bilimleri de din ile çelişir, diye kullanmıyorlar. Sadece sözlü dua okuyorlar. Haliyle, dinsizlerin kazanması için çok etkin bir neden oluyorlar.

2- ABD’den kardeşim Ali, Hocam, Mucizelerin nedeni nedir, diye sordu. Ben de ona şu cevabı verdim. “Mucizelerin düzeni bizim yasalar düzeninden farklıdır. Yasalarımız düzeninde çoğu zaman bir tek neden iş görürken, mucizeler yani olağanüstü şeyler için çoğu manevi ve soyut olan, genellikle harika yazılım tarzında gerçekleşen nedenler var. Mesela inananların çok sıkışması, dinsizlerin çok azması gibi.”

Kur’an, iki yüzden fazla yerde bu manevi veya maddi nedeni zulüm diye adlandırıyor. Zulüm kelimesinin etimolojisini incelediğimizde, manasının "dengesizlik" olduğunu anlıyoruz. Evet, kâinatta her şey, sonsuz yazılım ile kurulan düzenin ve bilincin nedenselliği ile oluyor. Demek inanç veya inançsızlık tarzında, fiziki veya manevi- soyut zulümler, bu dengeleri bozduğunda, ya yardım veya menfi azap mucizeleri devreye giriyor. Sistemi yıkımdan kurtarıyor. Filibeli Ahmed Hilmi Bey’in Amak-ı Hayal kitabının ikinci kısmını (2. Günü) okursanız, sinema olarak da bu hakikati yani diyalektik dengelerin özellikle dinlerdeki imtihan dengelerinin nasıl kurulduğunu çok net görürsünüz.

30.09.2026

Bahaeddin Sağlam